

10/10/50
Fiskeridirektoratets Småskrifter

Nr. 12 — 1950

Melding fra Fiskeridirektoratets
driftsøkonomiske undersøkelser:

Lønnsomhetsundersøkelser 1949 basert på fiskefarkosters årdrift.

Ved sekretær Per L. Mietle

Særtrykk av »Fiskets Gang«
nr 48 og 49—1950

Utgitt av
FISKERIDIREKTØREN

BERGEN
A/S JOHN GRIEGS BOKTRYKKERI
1 9 5 0

1870

1871

1872

1873

1874

1875

1876

1877

1878

1879

1880

1881

1882

1883

1884

Driftsøkonomiske undersøkelser av årsregnskaper for fiskefarkoster ble satt i gang av Fiskeridirektoratet i midten av 1930-årene, idet bl. a. regnskapsplikt overfor Fiskeridirektoratet ble satt som betingelse for å få tilstått statsbidrag til anskaffelse av såkalt »statsbåt«. Hensikten med regnskapsplikten var for det første derigjennom å føre en viss kontroll med båtene, og dernest å nytte regnskapene i en driftsøkonomisk undersøkelse. Med unntak av årene 1935—39 ble imidlertid årsundersøkelsen drevet i forholdsvis liten målestokk.

Etter krigen dukket spørsmålet om å sette i gang en ny driftsøkonomisk undersøkelse av årsregnskaper opp. Spørsmålet ble særlig aktuelt etterhvert som det viste seg at årsregnskapene for de regnskapspliktige »statsbåter« av ulike grunner ikke lenger var tjenlige som grunnlag for en driftsøkonomisk undersøkelse. Og de sesongundersøkelser som Fiskeridirektoratet driver for lofotfisket, vintersildfisket, og enkelte andre sesonger, kan — selv om de har den største interesse som spesialundersøkelser — neppe anses som tilstrekkelig når det gjelder å få belyst fiskets lønnsomhet.

Norges Fiskarlag hadde allerede gjennom flere år syslet med tanken om driftsøkonomiske undersøkelser på grunnlag av helårsregnskap fra fiskere. I 1948 ble så Norges Fiskarlag og Fiskeridirektoratet enige om ved et samarbeid å sette i gang slike undersøkelser. Uten et slikt samarbeid ville undersøkelsen vanskelig latt seg gjennomføre, idet den nødvendigvis måtte drives som en representativ undersøkelse basert på frivillig deltakelse. Og det måtte selvfølgelig være

meget lettere for Norges Fiskarlag enn for Fiskeridirektoratet å skaffe fram et tilstrekkelig antall frivillige deltakere, særlig fordi en av budsjettmessige omsyn ikke kunne yte noen godtgjørelse for det regnskapsarbeid deltakerne tok på seg. Rent teknisk har samarbeidet derfor foregått slik at Norges Fiskarlag har oppgitt til Fiskeridirektoratet farkoster hvor eierene uten vederlag var villig til å sende inn regnskaper. Regnskapene er sendt direkte fra fiskerne inn til direktoratet, og all bearbeidelse av materialet har foregått her.

Når det gjelder de retningslinjer som skulle følges ved utvelging av deltakere, kan det nevnes at en ble enig om prinsipielt bare å ta med farkoster som presumtvt driver »rasjonelt«, dvs. med tidsmessig, høvelig og godt vedlikeholdt utstyr. Det måtte være et krav at farkosten mest mulig var i drift året rundt. Farkostene burde i størst mulig utstrekning ligge innenfor størrelsesgruppene 40—70 fot. Det var også enighet om at undersøkelsen burde pågå minst et par år for å være fullt effektiv.

Høsten 1948 var en kommet så langt med det forberedende arbeid at en kunne sende ut regnskapsmaterieil til deltakerne. Disse ble samtidig underrettet om at regnskapsføringens skulle ta til 1. januar 1949. Det tilsendte regnskapsmaterieil besto, foruten regnskapsinstruks, av

Skjema for åpningsstatus,
Kassabok for båtlagets regnskap,
Kassabok for fartøyets regnskap,
Oppgjørskbok.

Mot slutten av regnskapsåret fikk deltakerne dessuten tilsendt et skjema for årsregnskap.

Skjema for åpningsstatus skulle fylles ut pr. 1. januar 1949 og returneres snarest til direktoratet. Ellers består deltakernes regnskapsarbeid kort sagt i følgende:

De to kassabøkene føres fortløpende gjennom hele året. Etter hvert avsluttet sesongoppgjør sendes det inn et utfylt oppgjørsskjema fra oppgjørskboka, samt gjenpart av føring

Tabell 1. Oversikt over antall farkoster som er med i undersøkelsesmateriatet for 1949.

Fylke	Størrelse								I alt	Herav	
	Under 30 fot	30 - 39,9 fot	40 - 49,9 fot	50 - 59,9 fot	60 - 69,9 fot	70 - 79,9 fot	80 - 89,9 fot	90,0 fot og over		Under 50 fot	50 fot og over
Finmark	1	1	3	2	—	—	—	—	7	5	2
Troms	—	1	8	8	6	—	—	—	23	9	14
Nordland	1	7	20	7	3	—	—	—	38	28	10
Nord-Norge i alt	2	9	31	17	9	—	—	—	68	42	26
N. Trøndelag	—	5	5	—	—	—	—	—	10	10	—
S. Trøndelag	—	2	3	2	1	—	—	—	8	5	3
Møre og Romsdal	—	—	2	—	2	2	—	1	7	2	5
Sogn og Fjordane	1	2	3	1	1	—	—	—	8	6	2
Hordaland	—	—	5	3	2	—	—	1	11	5	6
Rogaland	1	—	4	2	—	—	—	—	8	5	3
V.- og Aust-Agder	2	1	2	—	—	—	—	—	5	5	—
Telemark, Vestfold og Østfold	2	2	2	—	—	—	—	—	6	6	—
Sør-Norge i alt	6	12	26	8	6	3	—	2	63	44	19
Kysten i alt	8	21	57	25	15	3	—	2	131	86	45

i kassabok for båtlagets regnskap. Snarest etter årets utgang blir utfylt årsregnskapsskjema, samt kassabok for fartøyets regnskap sendt til Fiskeridirektoratet.

Deltakelsens omfang.

Etter den opprinnelige plan skulle undersøkelsen omfatte om lag 300 farkoster som fordelt på distrikter og etter størrelse skulle gitt mest mulig representativt bilde av norske fiskefarkoster av den art en hadde valgt å la undersøkelsen omfatte.

Dessverre viste det seg snart vanskelig for enkelte av fylkesfiskarlagene og lokallagene å »fylle kvoten«. Det lyktes derfor ikke å få fram 300 frivillige deltakere. En del av de foreslåtte deltakere trakk seg dessuten fra undersøkelsen så snart regnskapsføringen skulle ta til, og andre sviktet i løpet av det første året. Både fra Norges Fiskarlags og fra Fiskeridirektoratets side ble gjort meget for å holde deltakelsen oppe på det planlagte nivå, men likevel ble deltakelsen redusert til å omfatte om lag 150 fiskefarkoster. Herav var regnskapene for 131 farkoster brukbare i undersøkelsen for 1949.

Dette at undersøkelsen omfatter et så forholdsvis lite antall farkoster, bevirker at driftsresultatenes utsagnskraft ikke blir den ønskelige. Dertil kommer — som en ser av tabell 1 — at fylkene og størrelsesgruppene er temmelig ujevnt representert. Men trass i disse mangler skulle driftsresultatene i hvert fall i grove trekk vise størrelsen av de ulike inntekts- og utgiftsposter i fisket, og dermed bidra til å gi en *orientering* om fiskets lønnsomhet.

Da materialet er så spett, har en vært varsom med å spre farkostene på for mange grupper. Ved grupperingen etter *størrelse* har en nøyet seg med å sette et skille ved 50 fot, slik at en får fram følgende grupper: »Under 50 fot«, »50 fot og over« og »Alle«. *Distriktsvis* har en i grunntabellene fordelt farkostene på fylker, men av plasshensyn gjengir en her i det store og hele kun hovedgruppene »Nord-

Norge« (de tre nordligste fylker), »Sør-Norge«, og »Kysten i alt«. Hovedpostene i regnskapene skal imidlertid bli jengitt fylkesvis i særskilte tabeller.

Karakteristikk av undersøkelsesmaterialet.

Tabell 2 gir en grov karakteristikk av undersøkelsesmaterialet pr. 1. januar 1949. Ved beregningen av farkostenes alder har en lagt deres opprinnelige byggeår til grunn. Da i alt 53 av farkostene har gjennomgått en eller flere ombygginger, vil de oppførte gjennomsnittsaldrer i tabell 2 gi et noe skjevt bilde av undersøkelsesfarkostenes tidsmessighet og effektivitet. Det er spesielt de aller eldste farkostene, m. a. o. de farkostene som drar gjennomsnittsalderen sterkest opp, som har vært gjenstand for ombygging.

Ved utregningen av gjennomsnittlig salgsverdi av farkost med utstyr, har en bygget på deltakernes egne verdiansettelser iflg. åpningsstatus. Som utstyr er regnet lett-båter, ekkolodd, lysanlegg, radiotelefon osv., men ikke redskaper. — Årets samlede driftstid framkommer for hver enkel farkost som summen av de enkelte sesongers varighet for vedkommende farkost, idet oppgjørsskjemaene gir opplysning om dette. En har inntrykk av at i de aller fleste tilfeller er sesongens varighet oppgitt inklusive en vesentlig del av den tid som før og etter selve fisket gikk med til forberedende og til avsluttende arbeid i samband med vedkommende sesong. Derfor blir i grunnen den tid *farkosten* har vært i drift, noe kortere. En skulle anta at den oppførte driftstid i tabellene omfatter det tidsrom det ikke ville vært mulig for mannskapet ombord å ta annet lønnet arbeid.

Båtlagets regnskap.

Båtlagets regnskapsresultater for 1949 framlegges i tabell 3. Hver kolonne i tabellen kan betraktes som et årsregnskap for et båtlag på en gjennomsnittsfarkost på den størrelse og med den driftstid som henholdsvis post 2 og

	Antall farkoster	Lengde	Alder	Salgsverdi av farkost med utstyr	Antall part-havere	Samlet driftstid i 1949
		Fot	År	Kr.		Døgn
<i>Nord-Norge</i>						
Under 50 fot	42	42,1	23	24 274	1,8	186
50 fot og over	26	57,2	22	59 327	2,2	192
alle	68	47,9	22	37 676	2,0	188
<i>Sør-Norge</i>						
Under 50 fot	44	38,7	21	20 504	1,8	193
50 fot og over	19	62,1	20	76 863	3,0	190
alle	63	45,7	21	37 501	2,2	192
<i>Kysten i alt</i>						
Under 50 fot	86	40,4	22	22 345	1,8	190
50 fot og over	45	59,3	21	66 731	2,5	191
alle	131	46,9	22	37 592	2,1	190

post 26 angir, og hjemmehørende i den landsdel som er anført for vedkommende kolonne. Samtlige regnskapstall i tabellen framkommer som gjennomsnittstall for farkostene i gruppen.

Brutto fangstinntekt er alle de inntekter — fratrukket avgift til omsetningslag — som båtlaget har hatt av fiske i løpet av året. Legges båtlagets *andre inntekter* (fraktinntekter m. v.) til, framkommer *bruttoinntekten i alt*. Når *fellesutgiftene* er trukket fra den samlede bruttoinntekt blir resten — *delingsfangsten* — gjenstand for deling mellom mannskap, farkost, og eventuelt redskapene særskilt¹⁾, etter på forhånd avtalte regler.

Utgiftene ved fisket kan enten være fellesutgifter, særutgifter for mannskap, særutgifter for redskap, eller særutgifter for farkosten. (Dessuten kan *hver mann særskilt* ofte ha utgifter som han må bære selv, det kan f. eks. være tørrmat, eller det kan være vanlig vedlikehold og fornyelse av egne redskaper, men disse utgifter som hver mann må dekke av sin nettolott, kommer ikke med i regnskapstabellene). *Fellesutgifter* er, som nevnt i forrige avsnitt, utgifter som ifølge avtale før fisket skal trekkes fra bruttofångsten før deling finner sted mellom mannskap, farkost, og eventuelt redskapene særskilt. *Mannskapets særutgifter* er slike utgifter som skal trekkes fra mannskapsparten før denne betales ut til mannskapet. *Redskapenes særutgifter* skal trekkes fra eventuell særskilt redskapspart før utbetaling til redskap finner sted, og tilsvarende er *farkostens særutgifter* alle utgifter som bæres av farkostparten.

Faste regler om hva som skal være fellesutgifter, og hva som skal være særutgifter for den ene eller annen part er det vanligvis ikke. Praksis kan derfor være høyst vekslende, både i de ulike kyststrøk, og på de ulike fiskerier, endog på

---

¹⁾ Det er ofte avtalt at redskapene skal ha særskilt part i delingsfangst. Men det er mest alminnelig at redskapene får part sammen med mannskapet når dette holder redskap, og med farkosten når denne holder redskap.

Tabell 3.

Båtlagets regn
Gjennomsnitt

	Nord-Norge	
	Under 50 fot	50 fot og over
1. Antall farkoster	42	26
2. Gjennomsnittlig lengde i fot	42,1	57,2
3. Brutto fangstinntekt	37 783	78 704
4. Andre inntekter	68	891
5. Bruttoinntekt i alt	37 851	79 595
6. Fellesutgifter	8 591	16 526
<i>Herav:</i>		
a) proviant, brensel o. l.	993	2 619
b) agn	2 350	3 443
c) drivstoff m.v.	2 212	4 496
d) tilvirkningsmateriell og emballasje	155	859
e) avgifter, gebyrer, assuranser	24	101
f) arbeidsgodtgjørelse ¹	2 038	3 110
g) redskapsutgifter	591	1 480
h) andre og uspesifiserte fellesutgifter	228	418
7. Delingsfangst (5 ÷ 6)	29 260	63 069
<i>Herav til:</i>		
8. Mannskap med redskap	15 458	22 545
9. Mannskap uten redskap	3 757	15 041
10. Redskap særskilt	2 302	7 238
11. Farkost med redskap	1 768	2 709
12. Farkost uten redskap	5 975	15 536
13. Lottmannskapets lottinntekter (8 + 9)	19 215	37 586
14. Andre fellesinntekter for lottmannskapet	—	—
15. Disse inntekter i alt (13 + 14)	19 215	37 586
16. Lottmannskapets særutgifter	855	986
<i>Herav:</i>		
a) proviant, brensel o. l.	165	464
b) redskapsutgifter	560	507
c) andre og uspesifiserte særutgifter for lottmannskap ..	130	15

skap 1949.
pr. farkost.

Alle	Sør-Norge			Kysten i alt		
	Under 50 fot	50 fot og over	Alle	Under 50 fot	50 fot og over	Alle
68	44	19	63	86	45	131
47,9	38,7	62,1	45,7	40,4	59,3	46,9
53 429	27 917	66 628	39 591	32 735	73 605	46 774
383	—	1 723	520	33	1 243	449
53 812	27 917	68 351	40 111	32 768	74 848	47 223
11 625	2 096	6 628	3 462	5 267	12 347	7 699
1 615	142	297	188	558	1 639	929
2 767	267	251	261	1 284	2 095	1 563
3 085	1 067	2 200	1 409	1 626	3 526	2 279
425	22	1 403	438	87	1 089	431
53	24	161	66	24	126	59
2 448	287	1 965	794	1 142	2 627	1 652
931	148	50	118	365	876	540
301	139	301	188	181	369	246
42 187	25 821	61 723	36 649	27 501	62 501	39 524
18 168	5 832	7 132	6 224	10 533	16 037	12 424
8 071	8 536	20 887	12 261	6 202	17 510	10 086
4 189	4 179	7 246	5 104	3 263	7 241	4 630
2 128	3 954	20 795	9 033	2 886	10 345	5 448
9 631	3 320	5 663	4 027	4 617	11 368	6 936
26 239	14 368	28 019	18 485	16 735	33 547	22 510
—	2	15	6	1	6	3
26 239	14.370	28 034	18 491	16 736	33 553	22 513
905	336	2 319	934	590	1 549	919
279	240	2 261	849	203	1 223	553
540	78	58	72	314	317	315
86	18	—	13	73	9	51

Tabell 3 fortsettes.

	Nord-Norge	
	Under 50 fot	og over 50 fot
17. Netto utbetaling til lottmannskapet (15 ÷ 16) . . .	18 360	36 600
18. Netto mansslott ²⁾	3 164	4 260
19. Beregnet ant. mann svarende til denne lott (17:18).	5,8	8,6
20. Redskapenes lottinntekter (særskilt redskapspart) kr.	2 302	7 238
21. Redskapenes særutgifter	1 589	1 760
<i>Herav:</i>		
a) redskapsutgifter	1 585	1 513
b) andre og uspesifiserte særutg. for redskapene. . .	4	247
22. Netto utbetaling til redskapene (20 ÷ 21)	713	5 478
<i>Herav til:</i>		
23. Mannskap	56	35
24. Farkosteiere	553	1 655
25. Utenforstående redskapseiere	104	3 788
26. Samlet driftstid i døgn	186	192
27. Nettolott pr. mann pr. driftsuke	119	155
<i>Prosenttall:</i>		
	%	%
Bruttoinntekt	100,0	100,0
Fellesutgifter	22,7	20,8
Delingsfangst	77,3	79,2
Mannskapspart	50,8	47,2
Redskapspart	6,0	9,1
Farkostpart	20,5	22,9

¹⁾ Ekstralotter, faste hyrer, leid arbeidshjelp. ²⁾ I tillegg til netto som utgjøres av post 23: post 19.

Alle	Sør-Norge			Kysten i alt		
	Under 50 fot	50 fot og over	Alle	Under 50 fot	50 fot og over	Alle
25 334	14 034	25 715	17 557	16 146	32 004	21 594
3 583	3 148	3 092	3 131	3 156	3 768	3 366
7,1	4,5	8,3	5,3	5,1	8,5	6,4
4 189	4 179	7 246	5 104	3 263	7 241	4 630
1 654	953	2 745	1 493	1 264	2 176	1 577
1 558	501	2 475	1 096	1 031	1 919	1 336
96	452	270	397	233	257	241
2 535	3 226	4 501	3 611	1 999	5 065	3 053
48	1 619	2 167	1 784	856	934	883
975	1 022	2 004	1 318	793	1 803	1 140
1 512	585	330	509	350	2 328	1 030
188	193	190	192	190	191	190
133	114	114	114	116	138	124
%	%	%	%	%	%	%
100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
21,6	7,5	9,7	8,6	16,1	16,5	16,3
78,4	92,5	90,3	91,4	83,9	83,5	83,7
48,8	51,5	41,0	46,1	51,1	44,8	47,7
7,8	15,0	10,6	12,7	10,0	9,7	9,8
21,8	26,0	38,7	32,6	22,8	29,0	26,2

mannslott får hver av lottakerne gjennomsnittlig også redskapsinntekten

ett og samme fiske i samme distrikt. En får derfor ikke et tilfredsstillende svar på spørsmålet om utgiftene i samband med fiske er større i én farkostgruppe enn i en annen, ved f. eks. bare å sammenlikne fellesutgiftenes størrelse i de to grupper. Den omstendighet at fellesutgiftene er mindre i én gruppe enn i en annen, *kan* ofte skyldes at det er mer utbredt praksis blant farkostene i den siste gruppe enn i den første gruppe å la *mange* utgiftsarter gå inn som fellesutgifter.

Nedenfor skal en nevne noen få ord om de enkelte utgiftsposter i båtlagets regnskap. Enkelte av utgiftene er typiske fellesutgifter, andre kan være snart fellesutgifter, snart særutgifter.

*Proviant*utgiftene omfatter i første rekke utgifter til kokemat. Disse utgifter er i nesten alle tilfeller enten fellesutgifter eller særutgifter for mannskapet. Tørrmat derimot holder i stor utstrekning hver mann særskilt. Brenselutgiftene gjelder brensel til lys og oppvarming. *Agn*utgiftene, som praktisk talt alltid er fellesutgifter, blir meget mindre i Sør-Norge enn i Nord-Norge på grunn av sildefiskerienes større betydning sørpå. Utgiftene til drivstoff m. v. (brensel- og smøreolje og annet maskinforbruk) er hyppigere fellesutgifter på småbåtene enn på de større, på de siste er det nemlig ofte brukt at farkosten dekker utgiftene til drivstoff. Under *tilvirkningsmateriell og emballasje* er ført utgifter til salt, is, kasser, tønner osv. Disse utgifter er helst fellesutgifter, men *kan* også være særutgifter. Det er også tilfelle med *avgifter, gebyrer, og assuranser* av fangst, mannskapsutstyr, proviant m. v. *Arbeidsgodtgjørelse* omfatter faste hyrer, ekstralotter, samt leid arbeidshjelp til sløyning, garnbøting, egning m. v. Utgiftene er oftest fellesutgifter, men en vesentlig del bæres for de større farkosters vedkommende av farkostparten. Som *redskapsutgifter* er ført opp tap og vedlikehold av redskaper og redskapsutstyr i den utstrekning slike utgifter er tatt med på oppgjørsskjemaene og de altså skal tas omsyn til ved for-

delingen. *Andre og uspesifiserte utgifter* er utgifter som det ikke har vært mulig eller hensiktsmessig å spesifisere.

Når de av de ovenfor nevnte utgifter som er fellesutgifter er trukket fra bruttoinntekten, blir delingsfangsten delt i en mannskapspart¹⁾, en farkostpart, og eventuelt en særskilt redskapspart. Fordelingen på mannskap, farkost, og eventuelt redskap, er ikke så liketil å få fram i tabellform. Det ideelle ville selvsagt være å få fram 1) en ren mannskapspart, m. a. o. den rene arbeidsgodtgjørelse, 2) en ren redskapspart som uttrykker godtgjørelse for redskapenes kapitalinnsats, samt 3) en ren farkostpart som representerer godtgjørelse for den kapitalinnsats farkosten yter. En slik oppdeling lar seg dessverre ikke gjennomføre på grunn av de mange ulike oppgjørsmåter som praktiseres, og de mange ulike fiskerier som er representert i undersøkelsesmaterialet. Redskapene får som før nevnt, dels særskilt part, og dels part sammen med mannskap eller med farkost på en slik måte at det ikke lar seg gjøre å skille ut redskapsparten fra mannskaps-, henholdsvis farkostparten. En *beregning* av rene parter, utført på grunnlag av de oppgaveskjemaer der rene parter er oppgitt, ville bli høyst usikker, da undersøkelsen omfatter så få farkoster. Enkelte fiskerier er nemlig så svakt representert at en så å si ikke har noe holdpunkt for beregning av rene parter for de farkoster som har deltatt i disse svakt representerte fiskerier. Som en senere skal se, har en imidlertid forsøkt i to særskilte tabeller (tabell 6 og 7), å beregne ren mannskapspart, ren redskapspart og ren farkostpart for de fiskeriers vedkommende som er representert i undersøkelsen med flest farkoster. Men for hele undersøkelsesmaterialet under ett lar beregningen seg vanskelig gjennomføre.

1) Når det tales om *mannskapspart*, *mannskapets* særutgifter osv., menes det rene lottmannskapet. De ombordværende som *lønnes* av farkosteier(ne) enten med fast hyre, med del av lott, eller med en kombinasjon av lott og hyre, regnes ikke som mannskap i denne forbindelse.

Tabell 4.

Enkelte hovedposter i båtlagets
Gjennomsnitt

	Finnmark	Troms	Nordland	Nord-Trøndelag
1. Antall farkoster	7	23	38	10
2. Gj.snittl. lengde i fot . . .	43,3	53,1	45,6	37,8
3. Båtlagets bruttoinntektkr.	54 150	71 732	42 903	19 613
4. Fellesutgifter	11 168	19 570	6 899	3 723
5. Delingsfangst	42 982	52 162	36 004	15 890
<i>Herav til:</i>				
6. Mannsk, med og uten redskap	24 803	34 323	21 611	9 739
7. Redskap særskilt	5 378	3 488	4 396	2 795
8. Farkost med og uten redskap	12 801	14 351	9 997	3 356
9. Netto mannløtt	4 506	3 937	3 199	2 157
10. Samlet driftstid i døgn	207	186	186	176
11. Nettoløtt pr. mann pr. driftsuke	152	148	120	86

Disse vansker i samband med fordelingen gjør at mannskapsparten (post 8 + post 9), og farkostparten (post 11 + post 12) i en viss utstrekning også omfatter redskapsgodtgjørelse, mens følgelig redskapsgodtgjørelsen i alt til gjengjeld er større enn oppført under post 10.

I tabellen har en delt mannskapsparten og farkostparten på alternativene »med redskap« og »uten redskap«, bl. a. for å gi leseren et inntrykk av hvilke oppgjørsmåter som er framherskende i de ulike farkostgrupper. En ser således at på de minste farkostene i Nord-Norge deles delingsfangsten helst mellom mannskap med redskap, og farkost uten redskap, idet mannskapet gjerne holder redskap på disse farkoster. Den nevnte fordelingsmåte er også meget brukt for

regnskap fordelt fylkesvis.
pr. farkost.

Sør-Trøndelag	Møre og Romsdal	Sogn og Fjordane	Hordaland	Rogaland	Vest-, og Aust-Agder	Telemark, Vestfold, Østfold
8	7	8	11	8	5	6
45,9	64,1	42,8	53,9	46,1	35,6	34,3
18 449	80 937	22 771	66 589	42 528	30 844	34 600
1 756	5 475	1 253	6 732	3 470	673	2 220
16 693	75 462	21 518	59 857	39 058	30 171	32 380
8 252	35 818	14 423	26 576	19 225	15 916	18 218
2 890	5 626	2 178	9 355	9 128	1 076	5 393
5 551	34 018	4 917	23 926	10 705	13 179	8 769
2 047	3 843	2 471	2 920	3 205	4 740	4 895
192	253	109	172	169	260	271
75	106	159	119	133	128	126

de større farkoster i Nord-Norge, men her forekommer det oftere at redskapene har særskilt part (bl. a. på seisnurpe-notfisket), slik at fordelingen skjer mellom mannskap uten redskap, redskap, og farkost uten redskap. I Sør-Norge er fordelingsmåtene så blandet på de små farkostene at det ikke skiller seg ut noen framherskende. På de større farkoster i Sør-Norge ser en at mannskap uten redskap, og farkost med redskap gjør det største innhugg i delingsfangsten, det henger sammen med at farkosten holdt redskap på flere av de største farkostene som veier tyngst i gruppen.

Post 13—19 viser avslutningen og fordelingen for mannskapet. Til mannskapsparten, *lottmannskapets lottinntekter*, legges *andre fellesinntekter* som lottmannskapet har hatt, og

når *mannskapets særutgifter* er trukket fra, blir resten *netto utbetaling til lottmannskapet*.

Post 18 gjengir den gjennomsnittlige *netto mannlott* for en fisker som var med på driften hele året. Faktisk er det bare en del av mannskapet som følger båten *hele året*, idet mannskapsstyrken varierer fra fiske til fiske. Også farkosteierne får naturligvis mannskapslotter i den utstrekning de er med på fiske. — *Beregnet antall mann svarende til denne lott* framkommer ved å dividere det samlede nettobeløp som utbetales til mannskapet (post 17) med den gjennomsnittlige netto mannlott for en helårsfisker (post 18).

Utover den oppførte netto utbetaling til mannskapet, tilfaller det mannskapet også særskilt redskapsinntekt i den utstrekning mannskapet har holdt redskap som iflg. avtale har fått *særskilt part*. Som det vil framgå av avslutningen av oppgjøret for redskapene (post 20—25), fordeles den særskilte redskapspart som blir igjen når *redskapenes særutgifter* er trukket fra, på mannskap, farkosteiere, og utenforstående redskapseiere, alt etter hvem det er som holder de redskaper som har særskilt part. Hvis en dividerer mannskapets andel av redskapsparten (post 23) med antall lotttakere (post 19), vil det tall en får fram gi uttrykk for hvor stor særskilt redskapspart som da gjennomsnittlig faller på hver lottaker.

Til slutt i tabell 3 har en ført opp *samlet driftstid i døgn* og gjennomsnittlig *nettolott pr. mann pr. driftsuke*. Da den samlede driftstid framkommer slik som forklart under karakteristikken av undersøkelsesmaterialet, vil den oppførte gjennomsnittlige mannlott pr. driftsuke neppe ligge så langt fra lottakernes gjennomsnittlige ukelott i det tidsrom det ikke var mulig å ta annet lønnet arbeid.

I tabell 4 har en valgt ut noen hovedposter fra båtlagets regnskap og fordelt dem fylkesvis. Ved lesningen av denne tabell bør en ha for øye den dårlige og ujevne representasjon. En farkost som har gjort det usedvanlig godt eller usedvanlig dårlig, eller som på annen måte avviker sterkt

fra undersøkelsesmaterialet for øvrig, influerer så sterkt på de gjennomsnittlige fylkestall, at disse lett kan gi et skjevt bilde av lønnsomheten. Som et eksempel kan nevnes at dersom den største farkosten som deltar fra Hordaland holdes utenfor gjennomsnittsberegningen — det gjelder en farkost på over 90 fot — blir gjennomsnittlig netto mannslott i fylket kr. 2.647 i stedet for oppført kr. 2.920, ukelotten blir redusert fra kr. 119 til kr. 106, og farkostens part i delingsfangsten fra kr. 23.926 til kr. 11.554.

Ved en fylkesvis sammenlikning av driftsresultatene bør en dessuten ta i betraktning at oppgjørsmåtene er så ulike. Derfor kan f. eks. en særlig høy netto mannslott eller netto ukelott i et fylke delvis skyldes at det i vedkommende fylke er mer utbredt enn i andre fylker at visse utgifter (f. eks. proviantutgifter) dekkes av hver mann særskilt.

I tabell 3 ble brutto fangstinntekt oppgitt i én sum. For å vise hvilken tyngde de ulike fiskerier har i undersøkelsesmaterialet, har en i tabell 5 fordelt brutto fangstinntekten på fiskerier. Noe skarpt skille mellom de ulike fiskerier er det selvfølgelig ikke. Tabellen viser klart at de store torskefiskerier i Nord-Norge, og vintersildfisket i Sør-Norge, har en meget sterk innflytelse på driftsresultatene. Ser en alle farkoster under ett i hver av de to landsdeler, utgjør fangstinntekten av de store torskefiskerier i Nord-Norge, og av vintersildfisket i Sør-Norge, bortimot halvparten av årets samlede fangstinntekter.

I tabell 6 (Nord-Norge) og tabell 7 (Sør-Norge) har en valgt ut de fiskerier som er representert i undersøkelsen med flest farkoster, og gjengitt hovedpostene i båtlagets regnskap for hvert av disse fiskerier. Summen av antall farkoster i tabellene blir selvsagt større enn antall farkoster i undersøkelsesmaterialet fordi de fleste farkoster deltok i mer enn ett fiske.

Da en i tabell 6 og 7 har bibeholdt oppdelingen av materialet i »farkoster under 50 fot« og »farkoster 50 fot og over«, blir både farkostene i hver av tabellenes grupper, og oppgjørsmåten for disse farkoster temmelig ensartet. En har

Tabell 5.

Brutto fangstinntekt fordelt på
Gjennomsnitt

	Nord-Norge	
	Under 50 fot	50 fot og over
Antall farkoster	42	26
Brutto fangstinntekt.....kr.	37 783	78 704
<i>Herav ved:</i>		
1. Vintersildfiske	—	3 578
2. Fetsild- og småsildfiske	1 745	3 869
3. Nordsjøisildfiske	—	—
4. Islandssildfiske	—	—
5. Brislingfiske	—	—
6. Skreifiske og våtorskefiske	22 240	25 588
7. Fjordtorskefiske	—	—
8. Bankfiske	4 205	15 943
9. Seifiske	1 493	16 897
10. Hysefiske	841	—
11. Uerfiske	262	—
12. Kveitefiske	1 146	3 710
13. Komb. torsk-/sei-/hyse- og eller kveitefiske	1 278	1 073
14. Snurrevadfiske	2 009	—
15. Laksefiske	39	—
16. Hummerfiske	—	—
17. Rekefiske	539	428
18. Krabbefiske	211	—
19. Makrellfiske	—	—
20. Størjefiske	—	—
21. Kombinert sei- og størjefiske	—	4 994
22. Piggåfiske	—	—
23. Brugdefiske	—	—
24. Håkjerringfiske	—	—
25. Hvalfangst	1 673	2 624
26. Skjellgraving	—	—
27. Diverse	102	—

de enkelte fiskerier 1949.

pr. farkost.

Alle	Sør-Norge			Kysten i alt		
	Under 50 fot	50 fot og over	Alle	Under 50 fot	50 fot og over	Alle
68	44	19	63	86	45	131
53 429	27 917	66 628	39 591	32 735	73 605	46 774
1 368	8 597	37 172	17 215	4 398	17 763	8 989
2 557	1 839	2 176	1 941	1 773	3 154	2 260
—	—	1 321	398	—	558	192
—	—	5 387	1 625	—	2 275	781
—	4 605	4 964	4 714	2 356	2 096	2 267
23 520	1 539	1 275	1 459	11 649	15 322	12 911
—	390	—	273	200	—	131
8 693	635	2 136	1 087	2 379	10 113	5 035
7 383	1 890	1 044	1 635	1 696	10 204	4 618
519	—	—	—	411	—	270
162	—	—	—	128	—	83
2 126	203	—	142	663	2 143	1 172
1 200	235	—	164	744	620	701
1 241	1 712	224	1 264	1 857	94	1 252
24	—	—	—	19	—	13
—	92	—	64	46	—	31
497	2 632	1 800	2 381	1 610	1 008	1 403
130	474	—	330	345	—	226
—	1 364	—	953	699	—	460
—	—	556	167	—	235	81
1 910	—	—	—	—	2 886	991
—	1 292	177	956	661	74	460
—	—	103	31	—	44	15
—	44	—	30	23	—	15
2 037	—	8 264	2 492	817	5 005	2 256
—	105	—	74	54	—	35
62	269	29	196	187	11	126

Tabell 6.

Noen hovedposter i bållagets regnskap fordelt

Gjennomsnitt

	Skreifiske, Vårtorske- fiske	Seifiske
<i>Farkoster under 50 fot.</i>		
1. Antall farkoster	40	7
2. Samlet driftstid . . . . . døgn	97	73
3. Bruttoinntekt . . . . . kr.	23 354	8 956
4. Fellesutgifter	5 328	1 976
5. Delingsfangst	18 026	6 980
<i>Herav til:</i>		
6. Mannskap	13 513	{ 3 755 }
7. Redskap		
8. Farkost	4 513	1 627
9. Netto mannlott	2 023	618
10. Netto mannlott pr. driftsuke . . .	146	59
<i>B. Farkoster 50 fot og over.</i>		
1. Antall farkoster	18	10
2. Samlet driftstid . . . . . døgn	85	105
3. Bruttoinntekt . . . . . kr.	36 960	43 932
4. Fellesutgifter	7 514	8 400
5. Delingsfangst	29 446	35 532
<i>Herav til:</i>		
6. Mannskap	20 356	{ 17 944 }
7. Redskap		
8. Farkost	9 090	8 492
9. Netto mannlott	2 370	1 842
10. Netto mannlott pr. driftsuke . . .	195	123

¹⁾ Snurrevadfiske 3 farkoster, uerfiske 2 farkoster, laksefiske krabbefiske 1 farkost. ²⁾ Kveitefiske 4 farkoster, fet- og småsildfarkost, komb. torsk-, hyse- og kveitefiske 1 farkost, trålfiske 1 far-

på enkelte av fiskeriene. Nord-Norge 1949.

pr. farkost.

Bankfiske	Vinter- sildfiske	Kveite- fiske	Hysefiske, og kombn. fiske ³⁾	Hval- fangst	Annet
11	—	6	10	5	9 ¹
56	—	49	68	189	119
16 058	—	8 021	9 326	14 057	22 421
5 545	—	2 114	3 238	2 284	1 725
10 513	—	5 907	6 088	11 773	20 696
7 459	—	4 171	4 449	{ 6 043 2 865	10 679 6 354
3 054	—	1 736	1 639	2 865	3 663
1 112	—	725	895	1 400	2 292
139	—	104	92	52	135
11	5			12 ²⁾	
84	70			98	
37 856	18 608			36 179	
11 909	2 386			5 408	
25 947	16 222			30 771	
18 401	{ 8 112			13 724	
	4 055			9 385	
7 546	4 055			7 662	
1 665	953			1 774	
155	95			127	

1 farkost, fet- og småsildfiske 1 farkost, rekefiske 1 farkost, fiske 2 farkoster, hvalfangst 2 farkost komb. sei- og størjefiske 1 kost, rekefiske 1 farkost. ³⁾ Komb. torsk-, hyse- og/eller kveitefiske.

Tabell 7.

Noen hovedposter i båilagens regnskap fordelt
Gjennomsnitt

	Seifiske	Vinter- sildfiske	Brisling- fiske
<i>A. Farkoster under 50 fot.</i>			
1. Antall farkoster	7	17	7
2. Samlet driftstid ..... døgn	97	58	112
3. Bruttoinntekt ..... kr.	11 877	22 251	28 949
4. Fellesutgifter	883	614	2 073
5. Delingsfangst	10 994	21 637	26 876
<i>Herav til:</i>			
6. Mannskap	4 716	10 537	14 943
7. Redskap	4 794	6 448	8 547
8. Farkost	1 484	4 652	3 386
9. Netto mannslott	1 062	1 665	1 756
10. Netto mannslott pr. driftsuke ...	77	201	110
<i>B. Farkoster 50 fot og over.</i>			
1. Antall farkoster	4	16	4
2. Samlet driftstid ..... døgn	48	69	83
3. Bruttoinntekt ..... kr.	5 240	44 556	24 994
4. Fellesutgifter	473	2 279	3 780
5. Delingsfangst	4 767	42 277	21 214
<i>Herav til:</i>			
6. Mannskap	} 3 671	17 037	9 160
7. Redskap		11 542	8 088
8. Farkost		13 698	3 966
9. Netto mannslott	559	1 552	905
10. Netto mannslott pr. driftsuke ...	82	157	76

¹ Fjordtorskfiske 4 farkoster, krabbefiske 4 farkoster, pigghåfiske og torskfiske 2 farkoster, hummerfiske 2 farkoster, håkjerringfiske 1 fiske 3 farkoster, rekefiske 3 farkoster, skreifiske 2 farkoster, snurrevad 1 farkost, fet- og småsildfiske 1 farkost, nordsjøsildfiske 1 farkost, islands

på enkelte av fiskeriene. Sør-Norge 1949.
pr. farkost.

Hvalfangst	Makrellfiske	Skreifiske, vårtorskefiske	Fetsildfiske, småsildfiske	Rekefiske	Snurrevadfiske	Annet
—	9	6	6	7	5	24 ¹
—	64	72	93	225	179	83
—	6 668	11 287	13 484	16 546	15 070	6 853
—	166	1 847	1 819	1 210	972	1 011
—	6 502	9 440	11 665	15 336	14 098	5 842
—	3 446	} 7 262	{ 6 042	8 454	868	3 318
—	2 263					
—	793	2 178	1 295	2 382	1 093	
—	759	1 389	1 226	3 970	2 833	979
—	83	135	92	124	111	83
4	—			17 ²)		
98	—			83		
39 252	—			16 970		
925	—			4 045		
38 327	—			12 925		
17 597	—			5 597		
} 20 730	{	—		2 675		
		—		4 653		
2 099	—			816		
150	—			69		

3 farkoster, bankfiske 2 farkoster, kveitefiske 2 farkoster, kombinert seifarkost, skjellgraving 1 farkost, diverse slags fiske 3 farkoster. ²) Bankfiske 2 farkoster, brugdefiske 1 farkost, størjefiske 1 farkost, pigghåfiske sildfiske 1 farkost og diverse slags fiske 1 farkost.

derfor — som nevnt tidligere i denne melding — i stor utstrekning kunnet beregne *rene* mannskapparter, *rene* redskapsparter, og *rene* farkostparter i disse to tabeller. En har da gått fram slik at en på de oppgjørsskjemaer der ren mannskapspart, ren redskapspart, og ren farkostpart ikke var oppgitt, har beregnet slike rene parter ved å dele delingsfangsten mellom mannskap, redskap, og farkost i samme forhold som det er gjort for de farkoster i samme størrelsesgruppe som har oppgitt rene parter, og som har deltatt i det samme fisket. På enkelte fiskerier var imidlertid redskapsparten så fast knyttet til enten mannskaps- eller farkostparten at beregningen ikke var mulig; dette gjelder særlig de fiskerier som de nord-norske farkoster under 50 fot deltok i. Overalt i tabell 6 og 7 hvor delingsfangsten er fordelt på samtlige tre kategorier (mannskap, redskap, farkost) med ett beløp på hver, er partene rene. Der redskapsparten var så fast knyttet til enten mannskaps- eller farkostparten at en oppsplitting ikke var mulig, vil det framgå av tabellene om det var sammen med mannskap eller sammen med farkost redskapene fikk part.

Farkosteierens (partrederiets) regnskap for farkosten.

I tabell 3 — *båtlagets* regnskap — framgikk det av tabellens post 11 + post 12 hvor stor farkostpart farkosteieren (partrederiet) fikk av delingsfangsten. I tabell 8 — *farkostens* regnskap — kommer denne farkostpart igjen i post 3 som inntekt for farkosteieren (partrederiet). Hver av kolonnene i tabell 8 kan nemlig betraktes som årsregnskapet for den gjennomsnittfarkost en finner i tilsvarende kolonne i tabell 3.

— Til *farkostens part i delingsfangst* må en legge *andre inntekter for farkosten* for å få fram *farkostens inntekter* i alt; dvs. de samlede inntekter som farkosteieren (partrederiet) hadde av farkostens drift i 1949. De oppførte »andre inntekter for farkosten» er for det meste bruttoinntekter som

farkosteieren (partrederiet) hadde ved å la farkosten gå i fraktfart en del av året.

De av *farkostens utgifter* som er oppført i post 6 a—6 f, er vesentlig utgifter som oppsto under selve fisket (fraktfarten), og som derfor kan betegnes som »farkostens særutgifter under fisket (fraktfarten)«. Under beskrivelsen av båtlagets regnskap ble det gitt en kort forklaring av fellesutgifter og særutgifter, og en skal derfor ikke gjenta her hva utgiftspostene 6 a—6 f omfatter. Det skal bare nevnes noen få ord om de øvrige utgiftsposter (6 g—6 m) som mer har karakter av årskostnader.

Redskapsutgifter omfatter alle utgifter til vedlikehold og nyanskaffelser av redskaper og redskapsutstyr som tilhører farkosten. Dersom farkosten eies av et partrederi er det kun partrederiets redskaper som kommer i betraktning her, ikke de redskaper som hver parthaver eier personlig. *Vedlikehold av skrog, maskin og utstyr* har en ført opp i én sum. Deltakerne ble bedt om å fordele vedlikeholdsutgiftene på henholdsvis skrog, maskin og utstyr, men det viste seg umulig for flere av deltakerne å foreta denne fordeling fordi reparasjonsregningene ikke alltid var tilstrekkelig spesifisert. *Hovedreparasjon* omfatter ombygging og reparasjoner av omfattende karakter. *Nyanskaffelser til farkosten* er i første rekke nyanskaffelser av slikt utstyr som f. eks. ekkolodd, lysanlegg, radiotelefon osv. Da det i hvert enkelt tilfelle er overlatt deltakerne å avgjøre hva som er vedlikehold, hva som er hovedreparasjon, og hva som er nyanskaffelser til farkosten, vil det ikke være noe skarpt skille mellom disse tre utgiftskategorier. Men det som er ført som hovedreparasjon og som nyanskaffelser til farkosten, vil tilnærmet være alle utgifter til *forbedring av farkosten*, dvs. alt som er for mye til at det kan regnes som alminnelig vedlikehold. Ellers har en i tabellen spesifisert *assurance av farkosten* og *renter av lån*. Som *andre og uspesifiserte utgifter* er til slutt ført opp utgifter som det ikke var mulig eller hensiktsmessig å spesifisere.

Tabell 8.

Farkostens
Gjennom

	Nord-Norge	
	Under 50 fot	50 fot og over
1. Antall farkoster	42	26
2. Gjennomsnittlig lengde i fot	42,1	57,2
3. Farkostens part i delingsfangst	7 743	18 245
4. Andre inntekter for farkosten	632	2 162
5. Farkostens inntekter i alt.	8 375	20 407
6. Farkostens utgifter i alt.	8 924	21 346
<i>Herav:</i>		
a) proviant, brensel o. l.	4	11
b) agn	19	—
c) drivstoff m. v.	175	456
d) tilvirkningsmateriell og emballasje	20	—
e) avgifter, gebyrer, diverse assureder	12	123
f) arbeidsgodtgjørelse ¹	113	1 153
g) redskapsutgifter	922	2 512
h) vedlikehold av skrog, maskin og utstyr	2 471	5 823
i) assurance farkosten	481	1 330
j) hovedreparasjon	2 264	2 253
k) nyanskaffelser til farkosten	2 144	6 289
l) renter av lån	221	975
m) andre og uspesifiserte utgifter	78	421
7. Farkostens nettoinntekt (5 ÷ 6)	÷ 549	÷ 939

¹ Ekstralotter, faste hyrer, leid arbeidshjelp.

regnskap 1949.
snitt pr. farkost.

Alle	Sor-Norge			Kysten i alt		
	Under 50 fot	50 fot og over	Alle	Under 50 fot	50 fot og over	Alle
68	44	19	63	86	45	131
47,9	38,7	62,1	45,7	40,4	59,3	46,9
11 759	7 274	26 458	13 060	7 503	21 713	12 384
1 217	702	1 643	986	668	1 943	1 106
12 976	7 976	28 101	14 046	8 171	23 656	13 490
13 674	6 779	32 456	14 523	7 827	26 037	14 082
6	—	120	36	2	57	21
12	2	—	1	11	—	7
282	328	2 095	861	253	1 148	561
13	11	230	77	13	97	44
55	56	135	80	35	128	67
511	597	3 339	1 424	361	2 076	950
1 530	977	3 495	1 737	950	2 927	1 629
3 752	1 944	5 774	3 099	2 202	5 803	3 437
806	280	2 257	876	378	1 721	840
2 260	425	7 120	2 444	1 323	4 308	2 348
3 729	1 972	6 690	3 396	2 057	6 459	3 568
509	72	687	257	145	853	388
209	115	514	235	97	460	222
÷ 698	1 197	÷ 4 355	÷ 477	344	÷ 2 381	÷ 592

Tabell 8, forts. neste side.

Tabell 8, forts.

	Nord-Norge	
	Under 50 fot	50 fot og over
8. Anvendelse.		
a) Avdrag på lån	1 445	3 234
b) uttak til privat forbruk	657	1 741
c) øking i kassabeholdning	1 066	÷ 641
d) øking i bankinnskudd	53	490
e) annet	÷ 72	÷ 56
9. Opptak av nytt lån	3 698	5 707
Kassabeholdning pr. 1/1 1949	1 291	4 593
— — 31/12 1949	2 357	3 952
Bankinnskudd pr. 1/1 1949	1 558	4 952
— — 31/12 1949	1 611	5 442
Gjeld pr. 1/1 1949	6 831	24 926
— 31/12 1949	9 084	27 399
<i>Prosenttall:</i>		
Farkostens inntekter i alt	100,0	100,0
Farkostens utgifter i alt	106,6	104,6
Farkostens nettoinntekt	÷ 6,6	÷ 4,6
Avdrag på lån	17,3	15,8

Alle	Sør-Norge			Kysten i alt		
	Under 50 fot	50 fot og over	Alle	Under 50 fot	50 fot og over	Alle
2 129	397	3 356	1 289	909	3 286	1 725
1 072	886	834	870	774	1 358	975
413	740	285	603	899	÷ 250	504
220	÷ 343	÷ 2 438	÷ 975	÷ 150	÷ 746	÷ 355
÷ 66	÷ 29	÷ 316	÷ 115	÷ 50	÷ 166	÷ 89
4 466	454	6 076	2 149	2 038	5 863	3 352
2 553	703	1 350	898	990	3 224	1 758
2 966	1 443	1 635	1 501	1 889	2 974	2 262
2 856	1 148	4 414	2 133	1 349	4 725	2 509
3 076	805	1 976	1 158	1 199	3 979	2 154
13 750	4 867	34 331	13 753	5 826	28 897	13 751
16 087	4 924	37 051	14 613	6 955	31 474	15 378
%	%	%	%	%	%	%
100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
105,4	85,0	115,5	103,4	95,8	110,1	104,4
÷ 5,4	15,0	÷ 15,5	÷ 3,4	4,2	÷ 10,1	÷ 4,4
16,4	5,0	11,9	9,2	11,1	13,9	12,8

Post 7 — som en har kalt *farkostens »nettoinntekt»* — skal dekke farkostens avskrivningskostnader og gi farkost-eieren (partrederiet) en godtgjørelse for den egenkapital som er nedlagt i farkosten. Fra denne nettoinntekt må en derfor trekke avskrivning på farkostens anskaffelsesverdi for å få fram farkostens overskudd. Avskrivninger blir imidlertid ikke oppgitt av deltakerne, og Fiskeridirektoratet har ikke hatt gode nok holdepunkter for beregning av avskrivningenes størrelse. En bør ta dette i betraktning ved studering av tabellene.

Post 8 viser *anvendelse* av nettoinntekten, mens post 9 angir nødvendige *opptak av nye lån*, i den utstrekning disse nye lån er blitt utbetalt til låntakerne i 1949. Det er verd å legge merke til at opptak av nye lån i samtlige tabellens farkostgrupper utgjorde mer enn det som ble avbetalt på eldre lån.

Deltakerne i undersøkelsen skulle også sette opp status for farkosten pr. 1. januar og pr. 31. desember 1949. Statusoppgavene var imidlertid til dels så tvilsomme at en denne gang bare finner å kunne offentliggjøre de statusposter som det var lettest for deltakerne å gi opplysning om, nemlig kassabeholdning, bankinnskudd, og samlet gjeld. Tallene gjengis nederst i tabell 8. I tabell 2 («Karakteristikk av undersøkelsesmaterialet») gjenga en dessuten salgsverdi av farkost pr. 1. januar 1949.

Som en vil se av tabell 8 oversteg farkostens utgifter de samlede inntekter i nesten alle farkostgrupper i 1949. Dette må sees på bakgrunn av at utgiftene til hovedreparasjon og nyanskaffelser synes å ha vært usedvanlig store i 1949. En rekke av undersøkelsesfarkostene fikk således installert ekkolodd dette året, og det var også mange som gjennomgikk større eller mindre ombygginger. Dette er utgifter som øker farkostens effektivitet og verdi, og som den vil ha nytte av i årene framover. Hvis en hadde hatt et brukbart beregningsgrunnlag, ville det derfor være riktigst ikke å belaste årets drift med disse utgifter i sin helhet. (Med en tilstrekkelig stor undersøkelsesmasse og ombyggings og ny-

anskaffelsesutgifter av »normal« størrelse, kan en i store trekk regne med at disse utgifter svarer til årets avskrivningskostnad av de ombyggings- og nyanskaffelsesbeløp som hittil er investert i undersøkelsesflåten).

Farkostens nettoinntekt viser meget sterke svingninger fra fylke til fylke. Dette henger i høy grad sammen med den beskjedne deltakelse i undersøkelsen. Når farkostene spres på fylkesgrupper vil nemlig flere av gruppene omfatte så få farkoster at en relativt stor utgift — som anskaffelse av et ekkolodd, eller en hovedreparasjon — vil få meget sterk innvirkning på gruppens driftsresultater. Når en nedenfor gjengir farkostens nettoinntekt fylkesvis (begge størrelsesgrupper under ett), finner en derfor grunn for til sammenlikning å oppgi summen av utgiftspostene »hovedreparasjon« og »nyanskaffelser til farkosten«:

Fylke	Antall farkoster	Farkostens nettoinntekt kr.	Sum hovedrep. og nyansk. kr.
Finnmark	7	6 544	671
Troms	23	÷ 3 448	9 459
Nordland	38	÷ 368	4 868
Nord-Trøndelag	10	1 406	761
Sør-Trøndelag	8	2 334	601
Møre og Romsdal	7	÷ 16 880	28 920
Sogn og Fjordane	8	÷ 1 713	4 587
Hordaland	11	3 661	4 173
Rogaland	8	795	4 952
Vest- og Aust Agder	5	2 451	4 112
Telemark, Vestfold, Østfold	6	1 700	1 705
Kysten i alt	131	÷ 592	5 916

I Møre og Romsdal fylke — som her viser det mest iøynefallende resultat — gjennomgikk én av de syv undersøkelsesfarkostene en ombygging som kostet over 100 000

kroner. Til tre av de andre farkostene ble det anskaffet nytt utstyr til beløp på mellom 15 000 og 30 000 kroner for hver. Det er klart at disse investeringer må gi sterke utslag når undersøkelsen omfatter så få farkoster.

Det kunne vært interessant å foreta en inngående rentabilitetsberegning for undersøkelsesfarkostene. Men på grunn av de ulemper en har nevnt — materialets beskjedne omfang og delvis mangel på holdepunkter — har en avstått fra å utdype materialet ytterligere i denne melding. Når undersøkelsen har pågått et par års tid vil en ha et bedre grunnlag for en slik utdyping.

Inntekter og utgifter i alt pr. farkost.

I båtlagets regnskap (tabell 3) og farkostens regnskap (tabell 8), ble alle inntekter og utgifter ført opp der de faktisk hører hjemme etter de nyttede oppgjørsmåter. Sammenlikninger mellom gruppene — særlig av utgiftene — blir imidlertid svært vanskelig i de to tabeller, fordi oppgjørsmåtene er så ulike, og praksis derfor lite ensartet med hensyn til hvilke utgifter som skal regnes som fellesutgifter og hvilke som særutgifter for enten mannskap, redskap eller farkost.

For å lette sammenlikningene mellom gruppene har en i tabell 9 slått sammen alle inntekter i hver farkostgruppe, og likeledes alle utgifter. Tabell 9 viser da inntekter i alt, og utgifter i alt (gjennomsnitt pr. farkost), uten omsyn til om inntektene (utgiftene) er fellesinntekter (-utgifter) eller særinntekter (-utgifter). *Inntekter i alt* viser m. a. o. summen av 1) båtlagets bruttoinntekt i alt (tabell 3, post 5), 2) andre fellesinntekter for lottmannskapet enn part i delingsfangst (tabell 3, post 14), og 3) andre inntekter for farkosten enn part i delingsfangst (tabell 8, post 4). *Utgifter i alt* viser summen av 1) fellesutgifter (tabell 3, post 6), 2) lottmannskapets særutgifter (tabell 3, post 16), 3) redskapenes særutgifter (tabell 3, post 21) og 4) farkostens utgifter (tabell 8, post 6). Tabell 9 gir således en samlet

oversikt i gjennomsnitt pr. farkost over alle inntekter som utenfra i løpet av 1949 tilfløt undersøkelsesfarkostene med mannskap og redskapsutstyr, samt over alle utgifter — unntatt utgifter som hver mann dekket av sin nettolott — som samme år ble betalt av disse farkoster med mannskap og redskapsutstyr. Differansen mellom de nevnte inntekter og utgifter (post 6 i tabell 9) er den »nettoinntekt« som ble igjen for farkosten med mannskap og redskapsutstyr etter at årets samtlige utgifter var betalt. Som tabell 9 viser, utgjør netto utbetalingen til lottmannskapet den alt overveiende del av denne »nettoinntekt«.

Sluttord om undersøkelsen.

Det ble nevnt i begynnelsen av denne melding at for å være effektiv burde undersøkelsen pågå minst et par år. En forutsetning for dette er imidlertid at deltakelsen holdes oppe på et nivå som gir driftsresultatene tilfredsstillende utsagnskraft. Materialets beskjedne omfang i 1949 er blitt nevnt flere ganger som noe en må ta omsyn til ved studeringen av tabellene. Det er derfor av største betydning at deltakelsen økes, eller i hvert fall at den ikke synker under det nivå den hadde i 1949.

Tabell 9.

Inntekter og ut
Gjennomsnitt

	Nord-Norge	
	Under 50 fot	50 fot og over
1. Antall farkoster	42	26
2. Gjennomsnittlig lengde i fot	42,1	57,2
3. Samlet driftstid	186	192
4. Inntekter i alt	38 483	81 757
5. Utgifter i alt	19 959	40 618
<i>Herav:</i>		
a) proviant, brensel o. l.	1 162	3 094
b) agn	2 369	3 443
c) drivstoff m. v.	2 387	5 178
d) tilvirkningsmaterieell og emballasje	175	859
e) avgift, gebyrer, diverse assuranser	36	228
f) arbeidsgodtgjørelse	2 151	4 285
g) redskapsutgifter	3 658	6 012
h) vedlikehold av skrog, maskin og utstyr . . .	2 471	5 833
i) assuranse, farkosten	481	1 330
j) hoved-reparasjon	2 264	2 253
k) nyanskaffelser til farkosten	2 144	6 289
l) renter av lån.....	221	975
m) andre og uspesifisert utgifter	440	839
6. Inntekter i alt ÷ utgifter i alt (4 ÷ 5) ...	18 524	41 139
7. Netto utbetaling til mannskap	18 360	36 600
8. Netto utbetaling til redskap	713	5 478
9. Nettoinntekt for farkosten	÷ 549	÷ 939
<i>Prosenttall:</i>		
	%	%
Inntekter i alt	100,0	100,0
Utgifter i alt	51,9	49,7

¹ Uten hensyn til om inntektene (utgiftene) er fellesinntekter (-utgifter)

gifter i alt 1949¹.
pr. farkost.

Alle	Sør-Norge			Kysten i alt		
	Under 50 fot	50 fot og over	Alle	Under 50 fot	50 fot og over	Alle
68	44	19	63	86	45	131
47,9	38,7	62,1	45,7	40,4	59,3	469
188	193	190	192	190	191	190
55 029	28 621	70 009	41 103	33 347	76 797	48 332
27 858	10 164	44 148	20 412	14 948	42 109	24 277
1 900	382	2 678	1 073	763	2 919	1 503
2 779	307	251	288	1 315	2 095	1 583
3 453	1 692	4 295	2 479	2 031	4 804	2 986
438	33	1 633	515	100	1 186	475
110	138	380	212	89	290	158
2 967	959	5 490	2 326	1 541	4 797	2 658
4 559	1 704	6 078	3 023	2 660	6 039	3 820
3 756	1 944	5 774	3 099	2 202	5 803	3 437
806	280	2 257	876	378	1 721	840
2 260	425	7 120	2 444	1 323	4 308	2 348
3 729	1 972	6 690	3 396	2 057	6 459	3 568
509	72	687	257	145	853	388
592	256	815	424	344	835	513
27 171	18 457	25 861	20 691	18 489	34 688	24 055
25 334	14 034	25 715	17 557	16 146	32 004	21 594
2 535	3 226	4 501	3 611	1 999	5 065	3 053
÷ 698	1 197	÷ 4 355	÷ 477	344	÷ 2 381	÷ 592
%	%	%	%	%	%	%
100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	010,0	100,0
50,6	35,5	63,0	49,7	44,7	54,8	50,2

eller særinntekter (-utgifter) for mannskap, redskap eller farkost.

Fortsettes neste side.

Tabell 9, forts.

	Nord-Norge	
	Under 50 fot	50 fot og over
<i>Herav:</i>	%	%
proviant, brensel o. l.	3,0	3,8
agn	6,2	4,2
drivstoff m. v.	6,2	6,3
tilvirkningsmaterieell og emballasje	0,5	1,1
avgifter, gebyrer, diverse assuranser	0,1	0,3
arbeidsgodtgjørelse ¹	5,6	5,2
redskapsutgifter	9,5	7,4
vedlikehold av skrog, maskin og utstyr	6,4	7,1
assurance farkosten	1,2	1,6
hovedreparasjon	5,9	2,8
nyanskaffelser til farkosten	5,6	7,7
renter av lån	0,6	1,2
andre og uspesifiserte utgifter	1,1	1,0
Inntekter i alt ÷ utgifter i alt	48,1	50,3

¹ Ekstralotter, faste hyrer, leid arbeidshjelp.

Alle	Sør-Norge			Kysten i alt		
	Under 50 fot	50 fot og over	Alle	Under 50 fot	50 fot og over	Alle
%	%	%	%	%	%	%
3,5	1,3	3,8	2,6	2,3	3,8	3,1
5,1	1,1	0,4	0,7	3,9	2,7	3,3
6,3	5,9	6,1	6,0	6,1	6,3	6,2
0,8	0,1	2,3	1,3	0,3	1,5	1,0
0,2	0,5	0,5	0,5	0,3	0,4	0,3
5,4	3,4	7,8	5,7	4,6	6,2	5,4
8,3	6,0	8,7	7,4	8,0	7,9	7,9
6,8	6,8	8,2	7,5	6,6	7,6	7,1
1,4	1,0	3,2	2,1	1,1	2,2	1,7
4,1	1,5	10,2	5,9	4,0	5,6	4,9
6,7	6,9	9,6	8,3	6,1	8,4	7,4
0,9	0,2	1,0	0,6	0,4	1,1	0,8
1,1	0,8	1,2	1,1	1,0	1,1	1,1
49,4	64,5	37,0	50,3	55,3	45,2	49,8